

Охорона здоров'я в Польщі – куди звернутись за допомогою у випадку захворювання?

Цілодобова інформаційна лінія для біженців:
Управління в Справах Іноземців 12 210 20 0

Медичні консультації в Польщі фінансуються Національним Фондом Здоров'я (NFZ), вони надаються громадянам України безкоштовно¹.

Для візиту необхідно взяти, якщо це можливо, наявну медичну документацію – медичні довідки, рецепти, виписки з перебування в стаціонарі тощо. Найважливішими є документи, перекладені польською мовою, проте якщо вони лише українською чи російською – просимо також взяти їх із собою. Також, варто мати з собою довірену людину, яка допоможе в перекладі зголошеної проблеми зі здоров'ям польською мовою та полегшить контакт з лікарем. Ми постійно збираємо інформацію про можливість відвідування закладів первинної медико-санітарної допомоги українською мовою або з можливістю синхронного телефонного перекладу, але станом на сьогодні не можемо гарантувати таку можливість у кожному закладі.

Первинна медико-санітарна допомога - POZ (консультації для дорослих і дітей з 8:00 до 18:00)

- направлення не потрібне;
- отримати консультацію можна після пред'явлення паспорта та довідки, виданої Прикордонною Службою Республіки Польща (RP) або відтиску штампу Прикордонної Служби Польщі в проїзному документі, що підтверджує **легальне перебування на території Республіки Польща після перетину кордону з 24 лютого 2022 року у зв'язку зі збройним конфліктом на території України.**

У закладі первинної медико-санітарної допомоги (POZ) ви отримаєте:

1. консультації у разі інфекції або хронічного захворювання (включаючи: гіпертонічну хворобу, цукровий діабет, серцеву недостатність, бронхіальну астму, ХОЗЛ, хронічну ішемічну хворобу серця, остеоартрит, хронічну алергію, психічні захворювання та інші), **за винятком невідкладних станів або загрози життю;**
2. рецепти на ліки, які використовуються постійно або виписані лікарем первинної медико-санітарної допомоги на основі опитування та фізичного огляду
3. інформація про профілактику захворювань, включаючи профілактичні огляди і консультації дітей і рекомендації відносно **вакцинації**
4. направлення на лабораторні та інструментальні дослідження (ЕКГ, рентген, УЗД)
5. довідка про стан здоров'я
6. направлення до спеціалізованих поліклінік та на стаціонарне лікування, реабілітацію, кваліфікація до санітарно-транспортних послуг у POZ та видання направлень на санітарний транспорт, видача направлення на виконання послуг, що входять до сфери завдань медичної сестри первинної медико-санітарної допомоги (POZ), видача довідок про стан здоров'я пацієнта

¹ станом на 27.02.2022, джерело: <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/pomoc-medyczna-dla-obywateli-ukrainy-zasady-udzielania-i-rozliczania-swiadczen,8149.html>

Охорона здоров'я в нічний та святковий час Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna

- направлення не потрібне;
- отримати консультацію можна після пред'явлення паспорта та довідки, виданої Прикордонною Службою Республіки Польща (RP) або відтиску штампю Прикордонної Служби Польщі в проїзному документі, що підтверджує **легальне перебування на території Республіки Польща після перетину кордону з 24 лютого 2022 року у зв'язку зі збройним конфліктом на території України.**

Медичні послуги в нічний та святковий час включають обсяг медичних консультацій, які надаються у будні дні з 18.00 до 8.00 наступного дня та цілодобово у святкові дні:

- медичні консультації, що надаються амбулаторно або вдома у пацієнта у випадку захворювання, **за винятком невідкладних станів або загрози життю**
- послуги медичної сестри за направленням лікаря,
- послуги медичної сестри, що надаються амбулаторно або вдома у пацієнта за направленням лікаря, в зв'язку з необхідністю підтримки безперервності лікування

Увага! Консультації Охорони здоров'я в нічний та святковий час (NISOZ) зазвичай проводяться в інших приміщеннях, ніж служби POZ!

Інформація про місце надання допомоги в нічний та святковий час повинна бути розміщена на видному місці всередині та назовні приміщення лікаря первинної ланки (лікаря POZ). Інформацію про місця, де надаються дані послуги, також публікують обласні відділення Національного фонду охорони здоров'я на веб-сайтах та за посиланням: <https://gsl.nfz.gov.pl/>

Амбулаторна спеціалізована допомога

- потрібне направлення, видане лікарем первинної медико-санітарної допомоги (POZ);
- **Важливо!** Направлення до акушера-гінеколога, онколога, психіатра чи венеролога не потрібне!
- Якщо лікар, який лікує Вас у первинній медико-санітарній службі або в лікарні, вирішить, що необхідне подальше спеціалізоване лікування, він може направити Вас до лікаря-спеціаліста.

Лікарі-спеціалісти різних галузей медицини за договором з Національним фондом здоров'я надають послуги в спеціалізованих амбулаторіях. У обґрунтованих випадках за станом здоров'я пацієнта, спеціалісти також відвідують хворого вдома. При необхідності лікар, який направляє, повинен вказати, чи потрібна Вам консультація вдома. Ви також можете повідомити про необхідність такого візиту самостійно або через свого опікуна.

У випадку раптового захворювання або різкого погіршення стану Вашого здоров'я, послуги в спеціалізованій амбулаторії повинні бути надані терміново, тобто в день візиту. Рішення про терміновий прийом приймає лікар, а медичні послуги надаються без необхідного направлення.

У рамках амбулаторної спеціалізованої допомоги лікарі-спеціалісти:

- виконують медичні процедури, які можна виконати в процедурних кабінетах;
- надають спеціалізовані консультації, під час яких проводять медичні огляди, виконують або призначають необхідні діагностичні та лікувальні послуги та призначають необхідні ліки.

Під час першого відвідування лікар-спеціаліст ставить діагноз і визначає подальше лікування. При необхідності, продовжує лікування або направляє до інших спеціалістів, або на лікування в умовах стаціонару. Якщо лікар-спеціаліст направив Вас до іншої спеціалізованої амбулаторії або до лікарні, Ви повинні отримати разом із направленням усі наявні результати аналізів для підтвердження первинного діагнозу.

Якщо Ви раніше проходили лікування в стаціонарному відділенні лікарні, Ви можете відвідати спеціалізовану амбулаторію цієї лікарні (при можливості, лікарів, які Вами опікувались) протягом **30** (тридцяти) днів після закінчення стаціонарного лікування, з метою оцінки перебігу лікування після завершення госпіталізації.

Лікар, який лікує Вас у спеціалізованій амбулаторії, зобов'язаний письмово повідомити Вашого сімейного лікаря (лікаря POZ) про діагноз, методи лікування, прогноз, призначені ліки, їх дозування та тривалість застосування, а також про планові контрольні огляди. У разі потреби він повинен видати Вам довідку з діагнозом та рекомендованою фармакотерапією, на підставі якої лікар POZ може продовжити лікування, виписуючи призначені лікарем-спеціалістом препарати.

Лікар-спеціаліст може направити Вас на будь-які діагностичні дослідження, необхідні для діагностики захворювання, постановки діагнозу та проведення терапії. Діагностичні дослідження за направленням лікаря-спеціаліста проводяться на підставі направлення у вказаному лікарем місці.

Для проведення магнітно-резонансної томографії, комп'ютерної томографії або дослідження з галузі ядерної медицини (наприклад, сцинтиграфії щитовидної залози, сцинтиграфії всього тіла, тобто коштовних амбулаторних діагностичних послуг (ASDK - ambulatoryjne świadczenia diagnostyczne kosztochłonne) направлення може видати лікар спеціалізованої амбулаторії (лікар-спеціаліст). Ці дослідження Ви можете виконати в вибраній Вами лабораторії або діагностичному відділенні.

Важливо! Направлення на вищезазначені обстеження **не може** видати Вам лікар первинної ланки, який може направити Вас лише на ендоскопічні дослідження шлунково-кишкового тракту – гастроскопію, колоноскопію.

Якщо Ви перебуваєте під постійним спеціалізованим наглядом та потребуєте подальших контрольних досліджень, направлення на дані дослідження повинен видати лікар-спеціаліст. Пам'ятайте, що Ви не несете жодних витрат за рекомендовані Вашим лікарем-спеціалістом дослідження. Стягнення додаткової плати за обстеження, наприклад, за батарейки для апарату Холтера, є невинуватим. Наведені вище правила стосуються також лікарів-спеціалістів, до яких Ви маєте право звернутися без направлення.

Направлення

Звертаючись до спеціалізованих амбулаторій, необхідно мати направлення від лікаря POZ або іншого лікаря, який надає послуги за договором з NFZ (Національним фондом охорони здоров'я). Направлення дійсне до тих пір, поки є покази до необхідності проведення діагностичних або терапевтичних заходів. Якщо ви продовжуєте терапію в наступному календарному році, вам не потрібно надавати нове направлення.

Інформація про дати відвідування лікарів-спеціалістів доступна тут:

<https://terminyleczenia.nfz.gov.pl/#>

Лікування в стаціонарному відділенні лікарні

Якщо цього вимагає стан Вашого здоров'я або мета лікування не може бути досягнута амбулаторно, Вас можуть направити на подальше лікування в стаціонар. Завдяки медичному страхуванню в Національному фонді охорони здоров'я (NFZ) Ви можете бути впевнені, що всі необхідні заходи та лікування, проведені під час перебування в лікарні, будуть проведені безкоштовно і вам не доведеться за них платити.

Пам'ятайте, що ви маєте право обирати лікарню, яка має підписаний контракт з Національним фондом охорони здоров'я (NFZ), крім того Ви можете вибрати будь-який заклад на всій території Польщі. Проте врахуйте, що в деяких закладах Ви можете чекати на прийом та лікування довше, ніж в інших. Залежно від захворювання, типу застосовуваного лікування та відділення, де воно буде проводитися, час очікування може відрізнятись в різних закладах. Якщо вибрана Вами лікарня не зможе прийняти Вас на лікування в день, коли Ви повідомите про це, і Ви все ще хочете лікуватися у вибраному закладі, Ви будете внесені до списку очікування:

<https://www.nfz.gov.pl/dla-pacjenta/listy-oczekujacych/>.

При госпіталізації Ви повинні підтвердити своє право на пільги, які фінансуються Національним фондом охорони здоров'я (NFZ).

Важливо! Якщо Ви госпіталізовані в невідкладному стані або якщо стан Вашого здоров'я не дозволяє Вам подати декларацію, а лікарня не може будь-яким іншим чином підтвердити Ваше право на отримання допомоги, Ви можете надати документ, що підтверджує Ваше право на пільги (або подати декларацію) протягом 7 (семи) днів після закінчення лікування в стаціонарі.

Варто знати:

- Якщо пацієнт закваліфікований для лікування в стаціонарному відділенні, а, зокрема, для планової операції, лікарня забезпечує проведення необхідних діагностичних досліджень.
- Під час перебування хворого в стаціонарі лікар первинної ланки (POZ) не може видавати рецепти на допоміжні та ортопедичні засоби, у тому числі підгузники. Він також не може призначати ліки, які необхідно приймати з приводу госпіталізації. Лікарня забезпечує пацієнта безкоштовними ліками та медичними виробами, якщо вони необхідні для лікування.
- Пацієнт у лікарні може отримати додаткову платну опіку. Однак така опіка не може полягати в наданні медичних послуг.
- Лікар, який лікує хворого в стаціонарі, зобов'язаний письмово повідомити лікаря первинної ланки (POZ), до якого задекларований пацієнт, про діагноз, лікування, прогноз, призначені ліки (включаючи період їх застосування та дозування) та планові контрольні огляди
- Після госпіталізації пацієнт (також у відділенні невідкладної допомоги) повинен отримати інформаційну карту та, залежно від потреб, інформацію для лікаря первинної ланки (POZ), рецепти, лікарняні, направлення до лікарів-спеціалістів.

Направлення

Госпіталізація пацієнта відбувається на підставі направлення, виданого лікарем.

Важливо! Направлення до лікарні може також видати лікар, який не є лікарем медичного страхування (NFZ), наприклад, лікар, який лікує «приватно», без договору з Національним фондом охорони здоров'я (NFZ).

У невідкладних випадках медичні послуги надаються пацієнту без необхідного направлення.

Відділення невідкладної допомоги

(Szpitalny Oddział Ratunkowy - SOR)

- направлення не потрібне

У разі травми або загрози життю звертайтеся до відділення невідкладної допомоги лікарні - SOR. Увага! Не в кожній лікарні є SOR! Перелік відділень невідкладної допомоги лікарні доступний за посиланням:

<https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/SOR>

або на веб-сайті кожного обласного (воєводського) відділення Національного фонду охорони здоров'я (NFZ):

- Нижньосілезьке воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-wroclaw.pl/>
- Куявсько-Поморське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-bydgoszcz.pl/>
- Люблінське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-lublin.pl/>
- Любуське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-zielonagora.pl/>
- Малопольське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-krakow.pl/>
- Відділ Мазовецького воєводства Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-warszawa.pl/>
- Опольське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-opole.pl/>
- Підкарпатське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-rzeszow.pl/>
- Підляське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-bialystok.pl/>
- Поморське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-gdansk.pl/>
- Свентокшиське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-kielce.pl/>
- Вармінсько-Мазурське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-olsztyn.pl/>
- Великопольське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-poznan.pl/>
- Західно-Поморське воєводське відділення Національного фонду охорони здоров'я
<http://www.nfz-szczecin.pl/>

Зверніться до відділення невідкладної допомоги (SOR), якщо:

- Ви отримали травму або з Вами стався нещасний випадок (наприклад, поранення, перелом)
- Ви раптово стало погано і підозрюєте серцевий напад, інсульт, проблеми з кровообігом або диханням
- лікар загальної практики (POZ) не може допомогти Вам, а Ваш стан свідчить про те, що Ви не можете зволікати.

Допомога у відділенні невідкладної допомоги лікарні (SOR) також охоплює випадки, які потребують швидкої діагностики та лікування. Лікар відділення невідкладної допомоги (SOR) направляє **лише** на обстеження та консультації, **необхідні у зв'язку з раптовою загрозою життю чи здоров'ю**. У разі потреби лікар SOR направляє пацієнта на стаціонарне лікування або забезпечує транспортування до іншого спеціалізованого закладу.

Відділення невідкладної допомоги (SOR) не замінює лікаря первинної ланки (POZ) або спеціалізовану амбулаторію. У разі застуди або розладу травлення не звертайтеся до відділення невідкладної допомоги. Це також не місце, куди Ви приходите за рецептом на ліки чи направленням на обстеження.

Як приймають на відділенні невідкладної допомоги (SOR)

У відділенні невідкладної допомоги (SOR) критерієм черги прийому не є час прибуття. Лише медичний працівник (а не працівник реєстрації) вирішує, кому в першу чергу надавати допомогу, виходячи зі стану здоров'я пацієнтів.

Все більше і більше лікарень проводять сортування пацієнтів на відділенні невідкладної допомоги (SOR). Це метод поділу пацієнтів на тих, хто потребує допомоги негайно або терміново, і тих, хто може, з медичної точки зору, зачекати на надання допомоги.

Базові коди сортування:

- червоний - безпосередня загроза життю або здоров'ю - допомога повинна бути надана негайно;
- жовтий – терміново – хворого необхідно госпіталізувати якомога швидше;
- зелений - стабільний випадок - немає загрози життю чи серйозної шкоди здоров'ю - пацієнт буде госпіталізований після пацієнтів з червоним і жовтим кодами.

У деяких лікарнях є додаткові коди: помаранчевий і синій (чим гарячіший відтінок кольору, тим більш терміновий випадок).

Під час вашого перебування у відділенні невідкладної допомоги (SOR) після проведених досліджень Вас можуть направити на відповідне стаціонарне відділення для спостереження або виписати додому.

Стоматологічна допомога

- направлення не потрібне

Пошукова система розташування закладів: <https://terminyleczenia.nfz.gov.pl/#>

Корисні номери телефонів

(інформація отримана на гарячій лінії NFZ станом на 27.02.2022):

- Телефон екстреної допомоги **112** – отримання допомоги у небезпечній для життя ситуації, порушення громадського порядку або пожежі - телефон для повідомлення швидкої допомоги, поліції та/або пожежної охорони
- Гаряча лінія NFZ щодня, 24/7 - **800 190 590**, є можливість поспілкуватися з консультантом українською або російською, просто виберіть відповідний номер після отримання повідомлення. Якщо ви підключені до польськомовного консультанта, ви можете попросити перейти на українську чи російську мову. **Гаряча лінія інформує, як діяти у разі підозри на коронавірусну інфекцію, про найближчий нічний та святковий заклад охорони здоров'я**

(NiŚOZ), найближче відділення невідкладної допомоги (SOR), найкоротший час до лікаря-спеціаліста, найближчу аптеку.

- Офіс у справах іноземців **47 721 75 75** – допомога громадянам України після перетину кордону з Польщею, інформація про перебування в Польщі - гаряча лінія працює з понеділка по п'ятницю 9:00-15:00
- Безкоштовний телефон екстреної допомоги (психологічна підтримка українською та російською мовами) **669 981 038** працює: понеділок 16:00 - 20:00, середа 10:00 - 14:00, п'ятниця 14:00 - 18:00
- Гаряча лінія вакцинації від COVID-19 **989** – цілодобово, 7 днів на тиждень, доступна українською мовою.

Приклади проблем зі здоров'ям та шляхи їх вирішення

1. Нежить, кашель, температура, діарея, біль у вухах, інші симптоми інфекції до 18:00 у будній день → **POZ**;
після 18:00 або у святковий день → **NiŚOZ**
2. Отримання рецепта на постійно вживані ліки, консультації щодо хронічного захворювання -> первинна медична допомога → **POZ**
3. Поради щодо вакцинації дорослих і дітей → **POZ**
4. Падіння з велосипеда, падіння з висоти власного зросту, контузія, глибока травма, інші травми -> Невідкладна допомога → **SOR (112)**
5. Задишка, через яку неможливо вимовити речення → **112**
6. Раптовий сильний стискаючий біль у грудях → **112**
7. Посилення раніше виниклого болю в суглобах → **POZ**
8. Загострення хронічного захворювання, що не загрожує життю, наприклад, посилення набряку нижніх кінцівок у людини з серцевою недостатністю, поява задишки у людини з астмою або ХОЗЛ → **POZ**
9. Загострення хронічного захворювання, яке загрожує життю, наприклад, поява задишки, яка утруднює розмову або змушує вас прийняти конкретне положення тіла, наприклад, не дозволяє лежати у людини з астмою, ХОЗЛ або серцевою недостатністю → **112** або **SOR**
10. Ведення вагітної → **гінекологія та акушерство (направлення не потрібне)**
11. Раптовий зубний біль, швидко наростаючий набряк нижньої щелепи / верхньої щелепи, видимий періодонтальний абсцес → **стоматологічна клініка (введіть «терміново» в пошуковій системі <https://terminyleczenia.nfz.gov.pl/#>)**
12. Реєстрація для вакцинації проти COVID-19 → **989**
13. Щеплення дітям і дорослим → **POZ**
14. Раптове порушення свідомості, патологічна сонливість, неможливість прокинутися → **112**